

Comhairle an
Aontais Eorpaigh

An Bhruiséil, 26 Márta 2021
(OR. en)

Comhad Idirinstiúideach:
2018/0190(COD)

14146/20
ADD 1

CULT 93
AUDIO 66
CADREFIN 461
RELEX 1020
IA 120
CODEC 1371

DRÉACHT-RÁITEAS AR CHÚISEANNA NA COMHAIRLE

Ábhar: Seasamh ón gComhairle ar an gcéad léamh d'fhonn go nglacfaí
RIALACHÁN Ó PHARLAIMINT NA hEORPA AGUS ÓN gCOMHAIRLE
lena mbunaítear an clár Eoraip na Cruithaitheachta (2021 go 2027) agus
lena n-aisghairtear Rialachán (AE) Uimh. 1295/2013
– Dréachtráiteas ar chúiseanna na Comhairle

I. RÉAMHRÁ

1. An 30 Bealtaine 2018, ghlac an Coimisiún Eorpach togra le haghaidh Rialachán ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle lena mbunaítear an clár Eoraip na Cruthaitheachta (2021 go 2027) agus lena n-aisghairtear Rialachán (AE) Uimh. 1295/2013¹.
2. Ghlac Parlaimint na hEorpa a seasamh ar an gcéad léamh an 28 Márta 2019.
3. Ghlac Coiste Eacnamaíoch agus Sóisialta na hEorpa a thuairim an 12 Nollaig 2018 agus ghlac Coiste na Réigiún a thuairim an 6 Feabhra 2019.
4. Ag an gcruinniú a bhí aici an 20 Nollaig 2018, tháinig an Chomhairle ar chomhaontú maidir le cur chuige páirteach ginearálta (airteagail amháin)². An 17 Aibreán 2019, d'fhorpheas Coiste na mBuanionadaithe an sainordú caibidlíochta le Parlaimint na hEorpa (téacs iomlán ina bhfuil na haithrisí agus na hairteagail araon)³. Tionóladh ceithre chruinniú thríthaobhacha, agus thángthas ar chomhaontú sealadach ag an gcruinniú tríthaobhach deireanach an 14 Nollaig 2020.
5. An 18 Nollaig 2020, d'fhorhuinigh Coiste na mBuanionadaithe an comhréiteach deiridh⁴ a d'eascair as na cruinnithe thríthaobhacha.
6. An 11 Eanáir 2021, d'fhorhuinigh Coiste um Chultúr agus um Oideachas Parlaimint na hEorpa an téacs.

¹ 9170/18 + ADD 1.

² 15618/18 + ADD 1.

³ 7526/19.

⁴ 13848/20.

II. CUSPÓIR

7. Is iad cuspóirí ginearálta an chláir éagsúlacht chultúrtha agus teanga agus oidhreacht na hEorpa a choimirciú, a fhorbairt agus a chur chun cinn agus iomaíochas agus poitéinseal eacnamaíoch earnálacha an chultúir agus na cruthaitheachta a mhéadú, go háirithe an earnáil closamhairc. Áirítear ar na cuspóirí sonracha comhar ar an leibhéal Eorpach chun tacú le saothair Eorpacha a chruthú agus gné eacnamaíoch, shóisialta agus sheachtrach earnálacha cultúir agus cruthaitheacha na hEorpa a threisiú, lena gcuirtear chun cinn iomaíochas earnáil chlosamhairc na hEorpa, comhar beartais agus nuálaíocht chomh maith le hiolrachas na meán agus litearthacht sna meáin.
8. Coimeádtar leis an gclár ailtireacht an chláir Eoraip na Cruthaitheachta (2014-2020) a tháinig roimhe, agus trí shraith ar leith mar chuid de: sraith Cultúr a chumhdaíonn earnálacha an chultúir agus na cruthaitheachta diomaite den earnáil closamhairc, sraith NA MEÁIN atá dírithe ar an earnáil closamhairc agus sraith Trasearnála chun tacú le gníomhaíochtaí cothrománacha ar fud earnálacha an chultúir agus na cruthaitheacha go léir.

I. ANAILÍS AR AN SEASAMH ÓN GCOMHAIRLE AR AN GCÉAD LÉAMH

9. Ar bhonn an togra ón gCoimisiún, chuaigh Parlaimint na hEorpa agus an Chomhairle i mbun caibidlíochta agus é d'aidhm leis sin teacht ar chomhaontú go luath ar an dara léamh ar bhonn seasaimh ón gComhairle ar an gcead léamh a d'fhéadfadh an Pharlaimint a fhorghníomhú mar sin.
10. Tá na príomhghnéithe seo a leanas sa seasamh ón gComhairle ar an gcéad léamh, ar tháinig na comhreachtóirí ar chomhaontú ina leith sna cruinnithe tríthaobhacha:

Na príomh-shaincheistean

11. Rialachas

Chuir Parlaimint na hEorpa in iúl go raibh inné uirthi maidir le rialachas an chláir, agus chuir sí in iúl gur mian léi cosaint a thabhairt ar thionscnaimh a thabharfaí isteach le linn na clárthréimhse gan toiliú a fháil uaithe roimh ré. Chomhaontaigh na comhreachtóirí go gcuirfí liosta dúnta gníomhaíochtaí in Iarscríbhinn I (*Tuairisc ar ghníomhaíochtaí an Chláir*), ina bhfuil cur síos an-mhionsonraithe; leis sin, is ar leibhéal an chur chun feidhme go heisiach a bhaineann an tsolúbthacht. Ní fhéadfar gníomhaíochtaí nua a thabhairt isteach ach amháin trí thogra chun an Rialachán atá le tíolacadh ag an gCoimisiún a leasú. Áirithítear leis sin go mbeidh an dá chomhreachtóir rannpháirteach i gcinntí atá ábhartha go polaitiúil le linn ré an chláir. Tá clár oibre le glacadh trí bhíthin gníomh cur chun feidhme, agus beidh Coiste an Chláir á choimeád ag na Ballstáit mar shásra rialaithe. Tá sé beartaithe go n-úsáidfear gníomhartha tarmligthe chun na forálacha maidir le creat faireacháin agus meastóireachta a fhorbairt, lena n-áirítear le leasuithe ar Iarscríbhinn II chun na táscairí a athbhreithniú nó a fhorlíonadh.

12. Buiséad

Freagraíonn an comhaontú idir na comhreachtóirí don imchlúdach airgeadais arna chinneadh ag an gComhairle Eorpach i gcomhthéacs CAI 2021-2027 (EUR 1 842 000 000 i bpraghsanna reatha), arna fhorlíonadh ag leithdháileadh breise EUR 600 000 000 i bpraghsanna 2018 (mar thoradh ar an gcoigeartú a bhaineann go sonrach leis an gclár dá bhforáiltear in Airteagal 5 de Rialachán (AE, Euratom) 2020/2093). Chomhaontaigh an dá chomhreachtóir freisin go n-úsáidí an tsamhail chéanna don mhiondealú in aghaidh na sraithe don imchlúdach airgeadais agus don leithdháileadh breise ar aon: suas le 33 % don chuspóir a fhreagraíonn don tsraith Cultúr, suas le 58 % don chuspóir a fhreagraíonn don tsraith NA MEÁIN agus suas le 9 % don chuspóir a fhreagraíonn don tsraith Trasearnála.

13. Eintitis ar féidir deontais a dhámhachtain orthu gan glao ar thograí

Agus na heintitis atá incháilithe chun a bheith rannpháirteach sa Chlár á sainiú ag an gCoimisiún, mhol sé dhá eintiteas a d'fhéadfadh tairbhe a bhaint as deontais gan glao ar thogra: Acadamh na Scannán Eorpach (EFA) agus Ceolfhoireann Óige an Aontais Eorpaigh (EUYO). Cé go raibh seasamh bunaidh na Parlaiminte cosúil le seasamh an Choimisiúin, agus EFA san áireamh mar thairbhí tacaíochta díri gan iomaíocht i gcomhthéacs sonrach ghníomhaíocht Dhuais LUX, ní raibh seasamh tosaigh na Comhairle chomh fabhrach céanna, agus cuireadh béim leis ar an iomaíocht chóir mar réamhchoinníoll chun rochtain a fháil ar chistiú poiblí. Ní fhoráiltear leis an téacs a d'eascair as an gcaibidlíocht do thairbhíthe ainmnithe le haghaidh deontais gan glaonna ar thograí. Mar sin féin, áirítear tagairt shainráite do Dhuais LUX ar na gníomhaíochtaí trína bhfuil tosaíochtaí na sraithe NA MEÁIN le saothrú (Iarscríbhinn I). Maidir le EUYO, leis an téacs, a) aithnítear a stádas sonrach in aithris (40) agus b) tugtar deis chun tacú leis an gcomhlacht sin in Iarscríbhinn I (réiteach cosúil leis an gceann a sainaithníodh do Dhuais LUX). Is ábhar litreach intinne arna tíolacadh ag an gCoimisiún í EUYO freisin.

14. Cothrom na Féinne

Is iad seo a leanas na príomhghnéithe lena sainítear an seasamh ón gComhairle maidir leis an ábhar seo a pléadh go mion:

- an coincheap 'cothrom na Féinne' a chur i bhfeidhm maidir leis an tsraith NA MEÁIN amháin;
- aitheantas a thabhairt don ghá atá ann na difríochtaí idir tíortha a chur san áireamh maidir le táirgeadh agus dáileadh ábhair chlosamhairc, rochtain ar an gcineál sin ábhair agus na treochtaí a bhaineann lena thomhailt, agus go háirithe a sonraíochtaí teanga agus geografacha;
- an aidhm tacú le tallann Eorpach, cibé áit a bhfuil sé suite, feidhmiú thar theorainneacha agus go hidirnáisiúnta;
- an coincheap 'cothrom na Féinne' a léiriú in dhá tháscaire (lena ngabhtar gnéithe tábhachtacha den chlár agus a úsáidtear chun feidhmíocht an chláir a mheasúnú).

15. An chaoi a gcaitear le hearnáil an cheoil

Is éard atá sa téacs comhaontaithe aithris shruthlínithe (13) agus tagairt shuntasach d'earnáil an cheoil sa réamhrá le haghaidh na ngníomhaíochtaí earnála faoin tsraith Cultúr. I gcomhréir leis an méid a mhol an Coimisiún, aithnítear gur ábhar gníomhaíocht earnála ar leith den sórt sin í earnáil an cheoil, mar aon le hearnáil na leabhar agus na foilsitheoireachta, an ailtireacht agus an oidhreacht chultúrtha chomh maith le hearnálacha eile cruthaitheachta ealaíonta a bhfuil riachtanais ar leith acu.

16. Cuimsiú

Áirítear sa téacs a comhaontaíodh tagairt chothrománach nua do chuimsiú sa chlár (in Airteagal 3 – *Cuspóirí an Chláir*).

Saincheisteanna eile

17. Chomhaontaigh na comhreachtóirí lógó NA MEÁIN, a choinneáil, ar áiríodh a shiombail amhairc ar iarscríbhinn nua a cuireadh leis an téacs.
18. Maidir le rannpháirtíocht tríú tíortha, foráiltear le toradh na caibidlíochta nach mór do gach tríú tír atá rannpháirteach i sraitheanna NA MEÁIN agus Trasearnála an chláir na coinníollacha a leagtar amach i dTreoir Sheirbhísí na Meán Ciosamhairc (AVMSD) a chomhlíonadh. I gcásanna cuí-réasúnaithe, féadfaidh tíortha de Bheartas Comharsanachta na hEorpa leas a bhaint as maolú ar an oibleagáid sin. Beidh idirthréimhse ag Stáit CSTE LEE, ag tíortha is iarrthóirí agus tíortha is iarrthóirí ionchasacha a bhí rannpháirteach go hiomlán i gclár 2014-2020 chun a ndlí náisiúnta a ailíniú le Treoir athbhreithnithe AVMS. Ní thugtar deis do thríú tíortha atá rannpháirteach sa tsraith Cultúr ach deasc Cláir a bhunú.
19. Athraíodh roinnt forálacha chun cur chuige cothrománach i leith gach comhaid a bhaineann le CAI a áirithiú. Baineann siad le saincheisteanna amhail fad an chláir a chur isteach in Airteagal 1, ailínithe le tréimhse CAI 2021-2027, rannpháirtíocht tríú tíortha, cosaint leasanna airgeadais an Aontais, an séala barr feabhais, an cistiú carnach agus cistiú malartach agus aisghníomhaíocht.

II. CONCLÚID

20. Léirítear go hiomlán leis an seasamh ón gComhairle ar an gcéad léamh an comhréiteach a baineadh amach le linn na caibidlíochta idir an Chomhairle agus Parlaimint na hEorpa, arna héascú ag an gCoimisiún. Daingnítear an comhréiteach sin leis an litir a chuir Cathaoirleach Choiste um Chultúr agus um Oideachas Pharlaimint na hEorpa chuig Cathaoirleach Choiste na mBuanionadaithe an 15 Eanáir 2021. Sa litir sin, cuireann Cathaoirleach an Choiste um Chultúr agus um Oideachas in iúl go molfadh sí don Seisiún Iomlánach, dá dtarchuirfeadh an Chomhairle an seasamh uaithi mar a comhaontaíodh chuig Parlaimint na hEorpa go foirmiúil, go nglacfaí leis an seasamh ón gComhairle gan leasú, faoi réir fíorú dlí agus teanga, ar an dara léamh sa Pharlaimint.
-